

— — — — — ၁၁

- - - - పద్మావతి

రెండవది వ్యామోహము.

[illegible]

es

050*060*070*080*090*100*110*120*130*140*150*160*170*180*190*200*210*220*230*240*250*260*270*280*290*300*310*320*330*340*350*360*370*380*390*400*410*420*430*440*450*460*470*480*490*500

మొదలైనవారు.

హెచ్. యం. వి. రికార్డులలో వినుడు.

F A M O U S F I L M S C I R C U I T, N E L L O R E.

శ్రీ॥ శే॥
బి. లక్ష్మీనరసింహంగారు

స్వామివాది సంఘమువారి పివారము

కర్నూల్, ఏప్రిల్ 18:—

కర్నూల్ స్వామివాది సంఘమువారు 18:—

జేసి ఒక ప్రతీకసనకు స్వామివాది శ్రీ ఆర్. ఆచార్యుని అయ్యంగారి అధ్యక్షతనకు యీ క్రింది తీర్మానమును గావించిరి. 1. స్వామివాది సంఘమున చాలకాలము న భక్తుల గానుండి భార్యలిగన్న శ్రీ. బి. లక్ష్మణస్వామి యం. పి. బాబెట్టాగారి మరణమునకు వారి కుటుంబమునకు తమసహాయమును, సామగ్గరూపి తెల్పుచున్నాము.

2. మై తీర్మానమును, యీ ప్రాంతీయధ్యక్షుల సివిల్, జాడియల్, ఉన్నతస్థల సామగ్గరూపి కూడ వారి కుటుంబమునకు తెలుపుటకు కార్యదర్శి గారికి అధికారియగుచున్న నర్తయంబుడెడను

ప యో రి యా
తే చి నెట్టుకొవచ్చు
చిట్టడే సారవంతమైన
వాడు.

వినుట వ్యాధి వలన లెచ్చు వచ్చుకొనును.
 పయ్యారెండు క్రియయును తొలగించు
 పొనుము. పండ్లకు ప్రభవించుట... చిను
 కను కాపాడును. రెండు వసులు చేయు
 పారా పొన్న నేటి వాడుకు.
 పారా పొన్న వేరుచినుకు ఉపయో
 గించు ప్రత్యేకమనును. దీనిని చేతులచే
 అది రెండుచినుకు మేలు కలిగించును.
 రెండువసులు చేయును = పండ్లకు
 ప్రభవించుచు చినుకు కాపా
 డును. ప్రతినిధులు: పొను
 వాక్కు 2, ముతాను. 924

Forhan's
 DOGS BOTH
 Clearus Teeth-Saves Gums.
 R. G. Forhan, D.D.S.

100-443887-100

H.P.
BARLEY
BISCUITS

ఎదుగుచున్న

३६

ముఖ్య అవసరము
వాటిని వేద్దులు
సిఫారసు చేయుచున్నారు.
HUNTLEY & PALMERS
READING ENG.

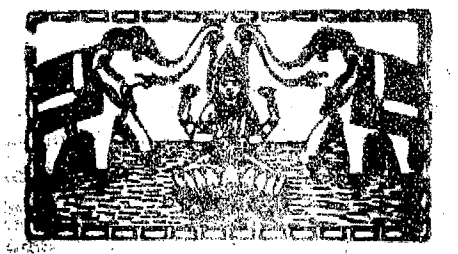

ప్రకటన
శ్రీమత్ మహావీరరాత్రి యగతులచే ప్రతిష్ఠా కార్యాలయమునకు సంప్రదింపఁజేయఁబడినది. తిరిగి 18 వ తేది శనివారము ప్రకటించబడును.

ఆంధ్రపత్రిక
1939-వ సం. ఏప్రిల్ 16-వ తేది గురువారము

దక్షిణాంధ్రులు

ఆంధ్రులెక్కడున్నా ఆంధ్రులే. అయినప్పటికీ దేశభేదాన్ని బట్టి ఆయా ప్రాంతాల్లో ఆంధ్రులను ఉత్తరాంధ్రులని, దక్షిణాంధ్రులని, పశ్చిమాంధ్రులని, తూర్వాంధ్రులని, రంగూను ఆంధ్రులని దక్షిణాంధ్రులని కాక ఆంధ్రులని నామకరణం చేయటం అలవాటైపోయింది. ఆంధ్రులని చెప్పకపోయినా కారణమైనది మన మాతృభాష తెలుగు భాషే. ఆంధ్రదేశ పరిపాలన వదలి ఆంధ్రభాష మాట్లాడేవోట్ల ఉండక తర్రోరాలనుండియోకోభాషమాట్లాడేవోట్ల ఉండటంవల్ల ఆ దేశభాషనే నేర్చుకొని మాతృభాష మరచిపోయినారు. ఆయన పుటికి ఆంధ్రుల నునే భావం ఏ పోలేదు. ఆంధ్రదేశ మధ్యమునండి యెవరైనా ఆ చోట్లకు పోయినప్పుడు వారికి ప్రాణం లేచిపెట్టుంది. మన దేశంవాళ్లువచ్చాకే అని పొంగిపోతారు. ఈమధ్య దక్షిణాంధ్రీకానుంచి వచ్చిన ఆంధ్రసాధులు ఆంధ్రదేశ మధ్యమునకు వచ్చేసరికి ఆ విధంగానే అనుకున్నారు. ఆంధ్రుల మన భావన అటువంటి ఉత్సాహాన్ని కలుగజేయును. కేవలం ఆంధ్రజాతి అనే భావనే కాకుండా భాషాభిమానముకూడ ఉన్నయెడల కలిగే ఆనందమునకు మిగిలించడం. అందుకే దక్షిణాంధ్రీకా వారు తెలుగు నేర్చేవారు కావలెనంటున్నారు. దక్షిణాంధ్రులకు తిరునాళ్లు లోలో శ్రీసాధు వరదరాజు పంతులు గారు తెలుగునేర్చుటకై తమకక్షిణం తన భారపోయినవారు. వారిప్రయత్నములు ఆశయములు సఫలమయ్యేటట్లు చేసేభారం ఆంధ్రులందరిమీద ఉన్నది.

వెనక ఒకసారి కీ! శ్రీ! వల్లూరినూ రంగారాయారావుగారు కాబోలును యేదేశంలో ఉన్నవారు ఆ దేశభాష నేర్చుకుంటారా, అదే మాతృభాష అవుతుందన్నాడు. ఎన్నో ప్రశ్నలకు సరికొద్దిన మాతృభాష మూలమొదలకాని వారి అభిప్రాయము. కాని భాషలేకపోతే జాతిలేదు. ఇంకో భాష మాట్లాడుతున్నట్టికి, యేదేశంలో ఉన్నప్పటికీ ఆంధ్రుడు ఆ సంగతినాయములు. ఆచారములను అనుసరించునగాని యింకోవిధంగా ఉండడు. అటువంటి భాషకూడా నేర్చుకొని మాతృభాషతో సంబంధం ఉంచుకొని మాతృభాషలో ప్రతికలు జరుపుకొనినప్పుడే గాని ఆంధ్రులమన భావం యేర్పడేటట్లు చేసుకోవలసిందే. ఆ సంగతినం కలిగేటట్లు ప్రయత్నించేవారికి ఆంధ్రులు సర్వవిధముల తోడ్పడవలసియుండును.

కడచిన సంగతికి తిరునాళ్లలో శ్రీ సాధు వరదరాజుపంతులుగారు సతత ఆంధ్రులను దక్షిణాంధ్రులలో మాట్లాడుచు ఆంధ్ర భాష చేశముననున్న ఆంధ్రులు నేర్చుకొనవలసిన అవసరము ను గూర్చి

యూక్తిపండి. ఆ సభలోనే యీ సంవత్సరమున శ్రీ సాధు వరదరాజు పంతులుగారు చేయుచున్న కృషి కొనియాడబడెను. అంతేకాక మరొక ముఖ్యములగు శ్రీ రామములు చేయబడెను. చెన్నపురిలో ఆంధ్రమహాసభ క్రిందటి అక్టోబరులో సమావేశమైనపుడు దక్షిణాంధ్రులలో మాతృభాషాభివృద్ధి జరుగవలెనని తీర్మానము చేసిరి. ఈ తీర్మానము చేయుటతో ఆ మహాసభ సభ్యులు పూర్తియయ్యెనా, అందుకేమైన పరిచయనలెనని ఆలోచించి రామని ఆకార్యనిర్వాహకులను స్థాయిసంఘము వారిని అడుగుచున్నాను. తిరునాళ్లలో సమావేశమైన సభయందు దక్షిణాంధ్రులలో ఆంధ్రభాషా ప్రచారము చేసి ఆంధ్రప్రజల నలిగించి ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిని గలించుటకు ఉత్తరదిశనుండి ప్రచారమును సంపాదించుట, అటుల సంపుటకు విలుకాపోయినయెడల దక్షిణ దేశమున ప్రచారము చేయువారికి సహాయము చేయవలెననియు, ఆయా యింకావలసిన ప్రచార మెక్కువగ జరుగుటకు తోడ్పడవలెననియు ఆంధ్ర మహాసభ వారిని కోరుచు తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమునందు గౌరవనీయులను గూర్చి ఆంధ్రమహాసభాకార్య నిర్వాహకులు ఆలోచించిరి లేదో తెలియదు. వారు యీ విషయమున యేమిచేసినది, యేమి చేయనున్నది ప్రకటించుటమంచిది. కేవలము తీర్మానములపై ఆధారపడి సానుభూతినిజాతిన జాలదు. ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలెనని కాంత ప్రబలముగ నున్నపుడు యిట్టివలన గట్టిగానే నగని ఉద్వేగమునకు బలము చేకూరదు. ఆంధ్రమహాసభ వారు యేమాత్రమును ఆంధ్రచేయకదక్షిణదేశమున పనిచేయుచున్న శ్రీ సాధు వరదరాజు పంతులుగారికి కోరినసహాయము చేయవలసినదని నమ్ముచున్నాము.

ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాంధ్రులకు జేయవలసిన సహాయము కలదు. తెలుగువారి పిల్లలకు తెలుగు నేర్పుకొనుటకై విద్యాపాఠశాలలు జేయవలెను. తెలుగుజనసంఖ్య ఎక్కువగ నున్న గ్రామములందు తెలుగులోనే తప్పకుండా భాషను నేర్పాటుచేయవలెను. తెలుగుపిల్లలెక్కువగనున్నపుడు యెవరైన తెలుగుపాఠశాలలను బెట్టినయెడల వారికి ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము చేయవలెను. ఈ విషయమును గూడ తిరునాళ్లలో సభలో తీర్మానములు చేయబడెను. జిల్లాశాసనసభకు సత్ప్రతినిధులను ప్రధానముగా కానియు ఆవరణమునందే అవకాశము గల్గించుటకు సంతోషపడుచున్నది. నిన్న నా చిత్తవలమును బహిరంగపరచుచు శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారును, స్వీకరించుచు కానియు అధ్యక్షులు గా బాధ్యులు. రామారావుగారును, అధ్యక్షత వహించిన స్వీకరు గా సాంబయ్యగారును, కేశవశిల్పగారితో పాఠ కానియలో పనిచేసిన డా॥ మత్తలపిల్లలెక్కువగా నున్న గుణ విశేషములను సోపానరంగాముగ ప్రస్తుతించిరి. ఆయన జీవితము సర్వలకును ఆదర్శప్రాయముగ నుండగలదు. వారు చేసిన సంపత్ సర్వకాలమును యీ రాష్ట్రవాసులు జ్ఞాపకముచు కొనగలరు. పట్టదలతో తాను నమ్మిన మార్గమున పోరాడగలిన ధీరుడు. రాజకీయములందును, సాంఘిక విషయములందును గట్టిసమ్మక్కులుగల్గి ఆమార్గములనే పనిచేసి కృతార్థులగుచున్నాడు. ఆయన నిరాపరాధము ముఖ్యముగా శాసనసభ్యులు మరచిపోకుండ ముద్రాను శాసనసభలో వారి చిత్రపటము యేర్పడుట యంతయు తగియున్నది.

పురనిర్మాణము
ప్రజాశాసనసభ పురనిర్మాణమునకు చూడగల సరియైన మున్నది. వీధులెంతోగానెడలయిందలతో, రోడ్ల విధముగా ఉండవలెనో, మరుగుదొడ్ల విధములలో నుండవలెనో, మంచినీటి సరఫరా, మురికినీటి పోక యేర్పాటులెట్లుండవలెనో అన్నియును ఆలోచించి పురనిర్మాణము జరిగిన యెడల, నిర్మాణాంతరము శ్రద్ధగా దానిని పోషించుచున్నయెడల రోగము లట్టివలెను. నాశించవని చెప్పవచ్చును. కాని యీశాస్త్రాలలో పురపాలక సంఘములు స్థానికసంఘాలు పౌరులు గూడ తోడ్పడవలెను. ప్రత్యేకంగా పౌరుల స్థానికసంఘాలు ఉన్నది. అందులో యీ విషయాలన్నీ విధించబడినవి. ఈ చట్టం 18 యొక్కనుంచి ఆచరణలో నున్నది. అప్పటికి యిది 1937-38 సం

వత్సరాంతమునకు 189 పట్టణములలో మాత్రం ఆచరణలో ఉన్నట్లు నవంబరు 1938లో తెలుసుపడినది. ప్రత్యేకంగా కొంతటి బృందం దుకు పనిచేయుచు ఏ యే పట్టణములు ముగిసిపోయియు, పంచాయితీరాజులు పుర నిర్మాణపథకుల సహాయము కోరునో చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నవి. అప్పటికి ఎన్నో పట్టణములు ఈచట్టము నాచరణలో బెట్టకపోయియు, పెట్టి నను కొన్ని పెట్టనలు నిశేధము కావలెనని కోరుటయు, స్థిరముల విషయమై వివరణముల పంపకము నున్నట్లు గానియును. ప్రభుత్వమువారు 1938-39 లో బాగా పని జరుగునని యెంచుచున్నాడు. ముగిసిపోయి భవననిర్మాణ నిబంధనలను గట్టిగా ఆచరణలో బెట్టలేకపోయినయెడల పుర ఆశాగ్రహమును రక్షించుట యంతకష్టమో తెలుసుకొనవలెను. ప్రభుత్వము వారు ఆ నిబంధనలను ఆచరణలో బెట్టవలెనని కోరుచున్నారు. ముగిసిపోయి పనిచేయదు యీ పురనిర్మాణ నిబంధనలను శిక్షణము బాంధించి నిశేధించిరి తెలుపబడినది. సహకారశాఖ యు భవననిర్మాణ సంఘముల స్థాపించి అందు సహాయము చేయుటకు సంసిద్ధముగ నున్నట్లును చెలియును. ఇట్టి పరిస్థితులలో నేల వాని నుపయోగించుకొనుటలేదో తెలియకున్నది.

పౌరుల స్థానికసంఘము అధికంగా గూడ చూడ జయప్రదముగ నుండునని యీ నివేదికమునందు తెలుపబడినది. ఇంట్ల కట్టిన తరువాత రోడ్డుపక్క తరువాత విశాలం చేయవలెనని వాటిని బట్టకొట్టించుటకన్న వాటికి కంపెనీపనుల యాయటకన్న ముందే యీ చట్టప్రకారం పనులు జరిపిన లాభకరంగా ఉండునని బానిస సంఘము మేమున్న లేదు. ముగిసిపోయి లో యీ స్థిరము జయప్రదముగ నుండ చేయొ యని సంఘాసహాయానికి నిశేధించిరి విశాఖపట్నం ముగిసిపోయి కమిషనరు ప్రభుత్వమునకు చెలిపిన యంతయును అసెంబ్లీలో ప్రకటించబడినవానిని నివేదికయందు శ్రేయ ఆధికంగా లాభకరంగా ఉండునని నచ్చజెప్పించున్నారు. ముగిసిపోయియును యీ స్థిరమును ఆచరణలో బెట్టుననియే నమ్ముచున్నాము.

సంస్కరణము
డి॥ బి॥ పట్టు కేశవశిల్పగారు చేసిన పోయి ఆరంభం కావచ్చును. ఇప్పటికైనను తెలిచిరేపట రూపమున వారి సంస్కరణములకు ముద్రాను కానియు ఆవరణమునందే అవకాశము గల్గించుటకు సంతోషపడుచున్నది. నిన్న నా చిత్తవలమును బహిరంగపరచుచు శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారును, స్వీకరించుచు కానియు అధ్యక్షులు గా బాధ్యులు. రామారావుగారును, అధ్యక్షత వహించిన స్వీకరు గా సాంబయ్యగారును, కేశవశిల్పగారితో పాఠ కానియలో పనిచేసిన డా॥ మత్తలపిల్లలెక్కువగా నున్న గుణ విశేషములను సోపానరంగాముగ ప్రస్తుతించిరి. ఆయన జీవితము సర్వలకును ఆదర్శప్రాయముగ నుండగలదు. వారు చేసిన సంపత్ సర్వకాలమును యీ రాష్ట్రవాసులు జ్ఞాపకముచు కొనగలరు. పట్టదలతో తాను నమ్మిన మార్గమున పోరాడగలిన ధీరుడు. రాజకీయములందును, సాంఘిక విషయములందును గట్టిసమ్మక్కులుగల్గి ఆమార్గములనే పనిచేసి కృతార్థులగుచున్నాడు. ఆయన నిరాపరాధము ముఖ్యముగా శాసనసభ్యులు మరచిపోకుండ ముద్రాను శాసనసభలో వారి చిత్రపటము యేర్పడుట యంతయు తగియున్నది.

మహారాయవారము
భారతరథుత్వ ప్రకటన

అసెంబ్లీలో ప్రశ్నలు

మార్చి 16:—
ఇవాళ అసెంబ్లీలో ప్రశ్నలకు సమయం అందేలోపు ఖయ్యూం అసెంబ్లీలో 5 వ. యస్. బాపయ్యగారు సమాధానం చెప్పారు భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి.

5 వ. యస్. బాపయ్యగారు సమాధానం చెప్పారు భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటన
మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారం యీ చట్టం గోననారదుల పౌరత్వం కోసం ఒక పరివాహకం కొల్లెట్టుకు పనిచేయుండును. ఆరంభం పౌరత్వం కోసం యింకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి.

మహాత్ముని ఆశీస్సులు
గాంధీజీ - బోసుసంభాషణలు
శ్రీ సుబాసుబోసు ప్రకటన

వర్ధమానమునకు సభ్యులు రాజీనామా చేయరు

వార్తా, ఏప్రిల్ 16:—
సుభాషచంద్రబోసుగారు వార్తాలో గాంధీ మహాత్ముని యావాళ మధ్యాహ్నము సేగా సులో మాడుగుంటపేట మాట్లాడారు. శ్రీ ప్రభుత్వం కలకత్తాకు బయలుదేరుతారు. సుభాష చంద్రబోసుగారు మహాత్మునిని బోసుగారు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి.

బోసుగారు కాంగ్రెసులో చేరుకొని పుట్టే ఆశీస్సులను బోసుగారు యావాళ ప్రభుత్వం కోసం ఒక పరివాహకం కొల్లెట్టుకు పనిచేయుండును. ఆరంభం పౌరత్వం కోసం యింకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి.

చిట్టివలన పౌరత్వం సమై
ప్రభుత్వ ప్రకటన
మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రకటన ప్రకారం యీ చట్టం గోననారదుల పౌరత్వం కోసం ఒక పరివాహకం కొల్లెట్టుకు పనిచేయుండును. ఆరంభం పౌరత్వం కోసం యింకా సూచించిరి. మలకా రాయ మహారాజు మాట్లాడి కొంతకాలం పరిశీలించి భారతరథుత్వంకి మలకా రాయ బాబులకు జరిగిన సంభాషణలపై ఇంకా సూచించిరి.

రంగునాన్	పెరిసాన్	10	12 8.0
గమలు			
నాంపియన్	షి	10	2 5 6
మెయూ	"	10	8.2
నెంపెడ్రుగ్	"	10	2 0 2
జిరామ్ ఆర్డినరీ	"	10	0.8-3
	" ప్రిన్స్	10	5 4
మగర్			
జియూహాన్		10	5 0
	ప్రిన్స్	100	70.0
మెయూ	మగర్	10	28 8
హ్యు ఇండియా	ఆర్డినరీ	10	7 4
	ప్రిన్స్	100	92.8-
క్లౌన్	ఆర్డినరీ	100	161 0
		25	88 4
"	7%	100	45 10 0
			17.6 0

Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press, 6, 7 & Thambu Chetty Street, G. P. Madras Editor:— S. SAMBHU PRASAD